

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Sekretarz Stanu
dr Jarosław Sellin

DOZ-KiNK.070.22.2023.
Warszawa, 07 grudnia 2023 r.

Wojewódzcy Konserwatorzy Zabytków

Szanowni Państwo,

regulacja zawarta w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840 ze zm., dalej: u.o.z.o.z.), wskazuje, że ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania, zabytki nieruchome będące w szczególności *cmentarzami* (art. 6 ust. 1 pkt 1) lit. f u.o.z.o.z.). Przyjęte jest, że jako cmentarz określa się teren do grzebania zmarłych¹. Przyjmując taką definicję należy odnosić ją zarówno do terenów cmentarnych jak i po cmentarnych (o zmienionym sposobie użytkowania).

Biorąc pod uwagę powyższe, zgodnie z art. 90 ust. 3 u.o.z.o.z., stanowiącym, że w ramach koordynowania działalności wojewódzkich konserwatorów zabytków, Generalny Konserwator Zabytków może ustalać ogólne kierunki ich działania, wydawać instrukcje i wytyczne określające sposób ich postępowania oraz żądać od nich sprawozdań z działalności, przedstawiam poniżej **wytyczne dotyczące historycznych cmentarzy** Stanowią one rozwinięcie wytycznych z 18 października 2016 r.², odnoszących się do rozpoznania obecnie i dawniej istniejących cmentarzy historycznych; wytycznych z 31 lipca 2017 r.³, dotyczących wartości zabytkowej cmentarzy żydowskich i wytycznych z 19 listopada 2021 r.⁴, dotyczących dokumentacji konserwatorskiej dla zabytkowych parków, ogrodów oraz innych form komponowanej zieleni.

Proszę o przekazanie powyższych wytycznych oraz zaleceń delegaturom wojewódzkich urzędów ochrony zabytków oraz samorządowym konserwatorom zabytków działającym na podległym Państwu terenie.

Z wyrazami szacunku

Jarosław Sellin

Otrzymują:

1. Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków
2. Kujawsko – Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków
3. Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków

¹ K. Kubalska-Sulkiewicz, M. Bielska-Lach, A. Manteuffel-Szarota (red.), Słownik terminologiczny sztuk pięknych. Warszawa 1996: Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 72

² znak DOZ-OAiK.0701.76.2016.KD

³ znak DOZ-SK.640.3.2017.JŁ

⁴ znak DOZ-KiNK.070.15.2021

4. Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków
5. Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków
6. Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków
7. Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków
8. Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków
9. Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków
10. Podlaski Wojewódzki Konserwator Zabytków
11. Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków
12. Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków
13. Świętokrzyski Wojewódzki Konserwator Zabytków
14. Warmińsko – Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków
15. Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków
16. Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków
17. a/a

Do wiadomości:

1. Departament Dziedzictwa Kulturowego MKiDN
2. Departament Dziedzictwa Kulturowego Za Granicą i Miejsc Pamięci MKiDN
3. Narodowy Instytut Dziedzictwa
1. Narodowy Instytut Konserwacji Zabytków
2. Pełnomocnik Prezesa Rady Ministrów ds. Ochrony Miejsc Pamięci